

การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามกรอบ ROSES Model โดยใช้
กระบวนการ PDCA บูรณาการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการวิจัยในชั้นเรียน
เพื่อยกระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในสถานศึกษา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ
สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี*

THE DEVELOPMENT OF AN INSTRUCTIONAL SUPERVISION MODEL BASED ON THE
ROSES MODEL USING THE PDCA PROCESS INTEGRATED WITH PROFESSIONAL
LEARNING COMMUNITIES AND CLASSROOM ACTION RESEARCH TO ENHANCE
TEACHERS' INSTRUCTIONAL COMPETENCY AT NAWAMINTHRACHINUTHIT
SUANKULARB WITTAYALAI PATHUMTHANI SCHOOL

กิตต์ดนัย แจ้งแสงทอง

Kitdanai Jangsagthong

โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี ปทุมธานี ประเทศไทย

Nawaminthrachinuthit Suankularb Wittayalai Pathumthani School, Pathumthani, Thailand

Corresponding author E-mail: jang141001@hotmail.com

*Tel: 085-325-9994

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู 2) ศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่
พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศโดยใช้กระบวนการ PDCA ที่บูรณาการชุมชนแห่งการ
เรียนรู้ทางวิชาชีพและการวิจัยในชั้นเรียน 3) พัฒนารูปแบบการนิเทศตามกรอบ ROSES Model 4) ทดลองใช้
รูปแบบ และ 5) ผลการใช้รูปแบบ การวิจัยเป็นการวิจัยและพัฒนา ดำเนินการ 5 ขั้นตอน กลุ่มตัวอย่าง
ประกอบด้วยครูผู้สอน และนักเรียน รวมทั้งสิ้น 232 คน เครื่องมือวิจัยประกอบด้วยแบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์
แบบประเมินคุณภาพ แบบประเมินความพึงพอใจ และแบบประเมินสมรรถนะ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ
ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และดัชนีความต้องการจำเป็น ผลการวิจัยพบว่า สมรรถนะของครูอยู่ในระดับมาก
($\mu = 3.81$) กรอบแนวคิดประกอบด้วย 4 องค์ประกอบ ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการนิเทศ ผลลัพธ์ และปัจจัย
ความสำเร็จ สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมาก ความต้องการจำเป็นเรียงจากมาก
ไปน้อย ได้แก่ การวิเคราะห์ผู้เรียน การออกแบบการจัดการเรียนรู้ การวัดและประเมินผล และการนำผลการนิเทศ
ไปพัฒนาคุณภาพการสอน (PNI = 0.18 ทุกด้าน) รูปแบบ ROSES Model ประกอบด้วย 3 ส่วน บูรณาการ
กระบวนการ PDCA กับกลไก ROSES ทั้ง 5 กลไก ผู้ทรงคุณวุฒิประเมินคุณภาพรูปแบบด้านความถูกต้อง
ความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ผลการนำรูปแบบไปใช้พบว่า
ครูมีความพึงพอใจและสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ในระดับมากที่สุด และนักเรียนประเมินสะท้อนการจัดการ
เรียนรู้ของครูอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ารูปแบบมีประสิทธิภาพผลและสามารถนำไปใช้พัฒนาการนิเทศการ
จัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาได้อย่างยั่งยืน

คำสำคัญ: การนิเทศการจัดการเรียนรู้, กระบวนการ PDCA, ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ, ROSES Model

Abstract

This research aimed to: 1) examine teachers' learning management competencies; 2) investigate the current state, desired state, and needs for developing supervision using the PDCA process integrated with Professional Learning Community and classroom action research; 3) develop a supervisory model based on the ROSES Model framework; 4) implement the model; and 5) evaluate the outcomes of model use. The research employed a research and development methodology conducted across five phases. The sample consisted of 232 participants, comprising teachers and students. Research instruments included questionnaires, interview forms, quality assessment forms, satisfaction evaluation forms, and competency assessment forms. Data were analyzed using percentage, mean, standard deviation, and Priority Needs Index. The findings revealed that teachers' competencies were at a high level ($\mu = 3.81$). The conceptual framework comprised four components: input factors, supervision process, outcomes, and success factors. The current state was at a high level and the desired state was at a high level. Priority needs, ranked from highest to lowest, were: learner analysis, instructional design, measurement and evaluation, and application of supervisory results to improve teaching quality (PNI = 0.18 for all dimensions). The ROSES Model consisted of three parts integrating the PDCA process with all five ROSES mechanisms. Experts evaluated the model in terms of accuracy, appropriateness, feasibility, and utility, and all aspects were rated at the highest level. Implementation results demonstrated that teachers' satisfaction and learning management competencies were at the highest level, and students' reflective assessments of teachers' instructional practices were also at the highest level. These findings indicate that the model is effective and can be sustainably applied to enhance instructional supervision in educational institutions.

Keywords: Instructional Supervision, PDCA Process, Professional Learning Communities, ROSES Model

บทนำ

การพัฒนาครูเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับคุณภาพการศึกษา เนื่องจากครูมีบทบาทโดยตรงต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงและสมรรถนะของผู้เรียนในทุกระดับชั้น เมื่อครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ที่สูงขึ้นย่อมส่งผลโดยตรงต่อการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงและสมรรถนะของผู้เรียนตามที่มุ่งหวัง การพัฒนาครูในศตวรรษที่ 21 จึงต้องเน้นกระบวนการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องผ่านการปฏิบัติจริง การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการสะท้อนคิดร่วมกัน (นวพรรณ อินตะวงศ์, 2565) แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับทิศทางการปฏิรูปการศึกษาที่มุ่งให้ครูเป็นผู้เรียนรู้ตลอดชีวิตและสามารถปรับตัวต่อบริบทที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ แผนการศึกษาแห่งชาติ และนโยบายพัฒนาครูของกระทรวงศึกษาธิการที่มุ่งเน้นการพัฒนาวิชาชีพครูอย่างต่อเนื่องเพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการศึกษาของประเทศ ทั้งนี้ การนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพจึงเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูพัฒนาตนเองได้อย่างเป็นระบบและยั่งยืน

การนำวงจรคุณภาพ PDCA มาใช้ในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ช่วยให้การดำเนินงานมีความเป็นระบบครอบคลุมตั้งแต่การวางแผน การปฏิบัติ การตรวจสอบ และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง (กุลธิดา ชุ่นอินทร์ และคณะ, 2568); (Nurhasanah, N. et al., 2022) ในขณะเดียวกัน ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional

Learning Community: PLC) เป็นกลไกที่ส่งเสริมให้ครูเกิดการเรียนรู้ร่วมกันอย่างเป็นระบบผ่านการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ การสะท้อนผล และการพัฒนานวัตกรรมการสอน (วันทนา ฤทธิงู และคณะ, 2568); (Chen, L., 2022) เมื่อบูรณาการ PLC เข้ากับการวิจัยในชั้นเรียน โดยใช้กระบวนการวิจัยในชั้นเรียนเป็นเครื่องมือหลักในการแสวงหาคำตอบและนวัตกรรมเพื่อแก้ปัญหาผู้เรียนเป็นรายบุคคล จะช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนรู้บนฐานข้อมูลจริงและใช้หลักฐานเชิงประจักษ์ในการปรับปรุงการสอน (พรณวิไล ดอกไม้ และคณะ, 2566) การบูรณาการองค์ประกอบทั้งสามนี้เข้าด้วยกันอย่างเป็นเอกภาพจึงเป็นแนวทางที่มีศักยภาพในการยกระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูได้อย่างรอบด้านและมีความต่อเนื่อง

อย่างไรก็ตาม สถานศึกษาส่วนใหญ่ยังขาดรูปแบบการนิเทศที่บูรณาการ PDCA, PLC และการวิจัยในชั้นเรียนอย่างเป็นระบบ ทำให้การพัฒนาครูเป็นไปในลักษณะกิจกรรมแยกส่วนและไม่สามารถยกระดับสมรรถนะได้อย่างชัดเจน โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี พบว่า ครูร้อยละ 62.4 ระบุว่ารูปแบบการนิเทศยังไม่ชัดเจนในเชิงโครงสร้างและกระบวนการ ร้อยละ 57.8 รายงานว่าการนิเทศยังไม่มีการเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ และมีเพียงร้อยละ 28.3 ที่ใช้ข้อมูลจากการนิเทศเป็นฐานในการพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบ (รายงานการประเมินตนเอง: SAR) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยในบริษัทสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาที่พบว่า ครูร้อยละ 58.6 ระบุว่ากระบวนการนิเทศขาดความชัดเจนและความยั่งยืน (ณัฐภาพ ฟ้ากระจ่าง และรัตนากาญจนพันธุ์, 2568) ปัญหาดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความจำเป็นเร่งด่วนในการพัฒนารูปแบบการนิเทศที่มีความชัดเจน บูรณาการ และสามารถนำไปปฏิบัติได้จริงในบริบทของโรงเรียน

การวิจัยครั้งนี้จึงมุ่งพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามกรอบ ROSES Model โดยใช้กระบวนการ PDCA บูรณาการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อยกระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี รูปแบบที่พัฒนาขึ้นจะเป็นระบบการนิเทศที่เอื้อต่อการพัฒนาครูจากการปฏิบัติจริง ส่งเสริมการเรียนรู้ร่วมกัน และใช้ข้อมูลจากการวิจัยเป็นฐานในการปรับปรุงการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ รูปแบบดังกล่าวยังมุ่งสร้างวัฒนธรรมการนิเทศเชิงบวกภายในโรงเรียน ซึ่งครูและผู้บริหารสามารถร่วมกันขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนได้อย่างมีพลัง อันจะนำไปสู่การยกระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูและพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืนในระยะยาว (บุญชม ศรีสะอาด, 2553); (โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี, 2567)

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี
2. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการ PDCA ที่บูรณาการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการวิจัยในชั้นเรียน
3. เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามกรอบ ROSES Model โดยใช้กระบวนการ PDCA ที่บูรณาการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการวิจัยในชั้นเรียน
4. เพื่อทดลองใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามกรอบ ROSES Model ที่พัฒนาขึ้น
5. เพื่อศึกษาผลการนำรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามกรอบ ROSES Model ไปใช้ในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ดำเนินการ 5 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษากรอบแนวคิดและองค์ประกอบ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารสถานศึกษาและการนิเทศการศึกษา จำนวน 5 คน คัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยมีคุณสมบัติ คือ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป และมีประสบการณ์ในตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษาหรือการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี หรือมีผลงานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา การบริหารการศึกษา หรือการพัฒนาวิชาชีพครู

เครื่องมือวิจัย แบบวิเคราะห์เอกสารและแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง กำหนดประเด็นตามวัตถุประสงค์และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญ

การเก็บรวบรวมข้อมูล ศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พร้อมสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้วยตนเองโดยนัดหมายล่วงหน้า บันทึกข้อมูลด้วยการบันทึกเสียงและจดบันทึกภาคสนาม

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อสังเคราะห์แนวคิด องค์ประกอบ และตัวชี้วัด จัดหมวดหมู่และเชื่อมโยงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบ

ขั้นตอนที่ 2 การศึกษาสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ครูผู้สอนโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี จำนวน 116 คน

เครื่องมือวิจัย แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ รูปแบบการตอบสนองคู่ (Dual-Response Format) ประกอบด้วย 3 ตอน คือ สถานภาพผู้ตอบ ข้อมูลการดำเนินงาน และความคิดเห็นเกี่ยวกับสมรรถนะและการนิเทศ

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ 1) ผู้เชี่ยวชาญ 5 คน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา คำนวณค่า IOC ได้ 0.80 - 1.00 2) ทดลองใช้กับครูจำนวน 30 คน วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นด้วย Cronbach's alpha ได้ 0.947

การเก็บรวบรวมข้อมูล แจกแบบสอบถามและได้รับกลับคืนครบ 116 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน วิเคราะห์ความต้องการจำเป็นด้วยดัชนี Modified PNI กำหนดค่าตั้งแต่ 0.30 ขึ้นไปเป็นความต้องการจำเป็น

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการนิเทศการศึกษา การบริหารสถานศึกษา และการพัฒนาวิชาชีพครู จำนวน 5 คน คัดเลือกแบบเจาะจงโดยมีคุณสมบัติ คือ มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป และมีประสบการณ์ในตำแหน่งที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษาหรือการบริหารสถานศึกษาไม่น้อยกว่า 10 ปี หรือมีผลงานวิชาการที่ได้รับการตีพิมพ์เผยแพร่ในสาขาบริหารการศึกษา การนิเทศการศึกษา หรือการพัฒนาวิชาชีพครู

เครื่องมือวิจัย แบบประเมินความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างรูปแบบ เป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ประกอบด้วย 2 ด้าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหาด้วย IOC ได้ค่า 0.80-1.00

การเก็บรวบรวมข้อมูล จัดทำร่างรูปแบบจากผลขั้นตอนที่ 1 และ 2 นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อพิจารณาตรวจสอบและยืนยันความเหมาะสมและความเป็นไปได้

การวิเคราะห์ข้อมูล วิเคราะห์ด้วยค่าเฉลี่ย กำหนดเกณฑ์ว่ารูปแบบมีความเหมาะสมและเป็นไปได้หากค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากขึ้นไป

ขั้นตอนที่ 4 การทดลองใช้รูปแบบ

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 32 คน ประกอบด้วยหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 คน และครูผู้สอน 24 คน คัดเลือกแบบเจาะจงตามบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศและการจัดการเรียนรู้

เครื่องมือวิจัย 1) แบบประเมินผลการใช้รูปแบบ มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ 2) แบบประเมินคู่มือการใช้รูปแบบ มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล จัดทำคู่มือ จัดประชุมสร้างความเข้าใจ ดำเนินการทดลองใช้รูปแบบตามกระบวนการ PDCA สรุปผลและนำไปปรับปรุงรูปแบบ ได้รับแบบประเมินกลับคืนครบ 32 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ขั้นตอนที่ 5 การนำรูปแบบไปใช้ในสถานศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ครู จำนวน 116 คน และนักเรียน จำนวน 116 คน โดยนักเรียนได้มาจากการสุ่มแบบแบ่งชั้น คัดเลือกนักเรียน 1 คนต่อครู 1 ท่าน เพื่อสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ในลักษณะตัวแทนรายครู โดยมีเกณฑ์คัดเลือก ได้แก่ เรียนกับครูผู้นั้นตลอดภาคการศึกษา สมัครใจให้ข้อมูล และมีอัตราการเข้าเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 80

เครื่องมือวิจัย 1) แบบประเมินความพึงพอใจของครู มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 10 ข้อ 2) แบบประเมินสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 12 ข้อ 3) แบบประเมินผลสะท้อนการจัดการเรียนรู้ของครูในระดับห้องเรียน มาตรฐานประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 13 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล นำรูปแบบพร้อมคู่มือไปใช้พัฒนาครูและยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ ได้รับแบบประเมินกลับคืนครบจำนวน

การวิเคราะห์ข้อมูล ใช้ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ใช้เกณฑ์การแปลผลของ (บุญชม ศรีสะอาด, 2556)

ผลการวิจัย

1. ผลการศึกษากรอบแนวคิดและองค์ประกอบของการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ผลการศึกษาพบว่า กรอบแนวคิดการนิเทศการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการ PDCA ที่บูรณาการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การวิจัยในชั้นเรียน และ ROSES Model เป็นกรอบเชิงระบบประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการนิเทศ ผลลัพธ์ของการนิเทศ และกลไกสนับสนุนและปัจจัยความสำเร็จ ผู้ทรงคุณวุฒิให้ความเห็นชอบครบถ้วนร้อยละ 100 โดยเห็นว่าสามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทสถานศึกษา ทั้งนี้ควรเน้นความชัดเจนของบทบาทผู้เกี่ยวข้อง การบูรณาการการวิจัยในชั้นเรียน และการโค้ชชิ่งร่วมกับการสะท้อนคิด เพื่อเสริมความต่อเนื่องและประสิทธิผลของการพัฒนาครู

2. ผลการศึกษาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูและสภาพการนิเทศการจัดการเรียนรู้ครูมีส่วนร่วมในการนิเทศ การทำงานร่วมกันในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ และการใช้การวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก สะท้อนความพร้อมพื้นฐานของสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ อย่างไรก็ตาม การดำเนินงานยังขาดความเป็นระบบ ความต่อเนื่อง และกลไกการบูรณาการระหว่างการนิเทศ PLC และการวิจัยในชั้นเรียน ขณะที่สภาพที่พึงประสงค์สูงกว่าสภาพปัจจุบันทุกด้าน แสดงให้เห็นความจำเป็นในการพัฒนาระบบนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการผ่านกระบวนการ PDCA ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ผลวิเคราะห์ข้อมูลดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการนิเทศการจัดการเรียนรู้ (N = 116)

รายการ	สภาพปัจจุบัน		ระดับ	สภาพที่พึงประสงค์		ระดับ	PNI
	(μ, σ)			(μ, σ)			
การวิเคราะห์ผู้เรียนและบริบทการเรียนรู้	3.78, 0.64		มาก	4.45, 0.53		มาก	0.18
การออกแบบการจัดการเรียนรู้	3.78, 0.64		มาก	4.47, 0.51		มาก	0.18
การจัดกิจกรรมการเรียนรู้	3.88, 0.63		มาก	4.48, 0.53		มาก	0.16
การวัดและประเมินผล	3.78, 0.63		มาก	4.46, 0.52		มาก	0.18
การนำผลการนิเทศและการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้	3.82, 0.62		มาก	4.49, 0.50		มาก	0.18
รวม	3.81, 0.63		มาก	4.47, 0.52		มาก	0.18

จากตารางที่ 1 พบว่า ภาพรวมสภาพปัจจุบันของการนิเทศการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการ PDCA ที่บูรณาการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการวิจัยในชั้นเรียนอยู่ในระดับมาก และสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน โดยทุกด้านมีค่าเฉลี่ยสภาพที่พึงประสงค์สูงกว่าสภาพปัจจุบัน ขณะที่ค่าดัชนีความต้องการจำเป็นมีค่าใกล้เคียงกันเกือบทุกด้าน สะท้อนความจำเป็นในการพัฒนาระบบนิเทศการจัดการเรียนรู้เชิงบูรณาการให้มีความเป็นระบบและต่อเนื่องยิ่งขึ้น

3. ผลการพัฒนารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ ผลการศึกษาพบว่า รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีโครงสร้างเชิงระบบและสอดคล้องกับบริบทสถานศึกษา โดยบูรณาการกระบวนการ PDCA ร่วมกับกลไกชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการวิจัยในชั้นเรียนเป็นแกนกลาง ครอบคลุมกระบวนการตั้งแต่การกำหนดนโยบายและทิศทางการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ การออกแบบระบบและแผนการนิเทศ การดำเนินการนิเทศเชิงพัฒนาในสถานการณ์จริง การติดตามและประเมินผล ตลอดจนการนำผลการนิเทศและข้อมูลจากชั้นเรียนไปใช้ปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง รูปแบบที่พัฒนาให้ความสำคัญกับการทำงานร่วมกันของผู้บริหาร ผู้นิเทศ และครูผู้สอน ผ่านกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ การโค้ช และการสะท้อนคิดเชิงวิชาชีพ เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้ร่วมกันภายในสถานศึกษา ผลการประเมินจากผู้ทรงคุณวุฒิสะท้อนว่ารูปแบบมีความถูกต้อง ($\mu = 4.58$) ความเหมาะสม ($\mu = 4.62$) ความเป็นไปได้ ($\mu = 4.44$) และความเป็นประโยชน์ ($\mu = 4.62$) อยู่ในระดับสูง แสดงว่ารูปแบบมีความพร้อมในการนำไปใช้จริงและมีศักยภาพในการยกระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูและคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของสถานศึกษาได้อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

4. ผลการทดลองใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการ PDCA บูรณาการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการวิจัยในชั้นเรียนในโรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี พบว่า ระดับการปฏิบัติตามรูปแบบและความพึงพอใจของผู้ใช้โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน สะท้อนว่ารูปแบบสามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทสถานศึกษา และเอื้อต่อการพัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู การทำงานร่วมกันในรูปแบบ PLC และการนำข้อมูลจากการนิเทศและการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ปรับปรุงการสอนได้อย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง ผลวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินระดับการปฏิบัติตามรูปแบบ และความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ (N = 32)

ด้านการประเมิน	การปฏิบัติตามรูปแบบ			ความพึงพอใจ		
	μ	σ	ระดับ	μ	σ	ระดับ
ด้านที่ 1 ปัจจัยนำเข้า	4.40	0.40	มาก	4.30	0.45	มาก
ด้านที่ 2 กระบวนการนิเทศการจัดการเรียนรู้	4.50	0.40	มาก	4.45	0.40	มาก
ด้านที่ 3 ผลลัพธ์ของการนิเทศ	4.50	0.40	มาก	4.47	0.38	มาก
ด้านที่ 4 กลไกสนับสนุนและปัจจัยความสำเร็จ	4.50	0.40	มาก	4.41	0.40	มาก
รวม	4.40	0.40	มาก	4.41	0.40	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับการปฏิบัติตามรูปแบบและความพึงพอใจต่อการใช้รูปแบบโดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทั้งสองด้าน ($\mu = 4.40$ และ 4.41) และทุกองค์ประกอบของรูปแบบมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สะท้อนว่ารูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการ PDCA ที่บูรณาการ PLC และการวิจัยในชั้นเรียนสามารถนำไปใช้ได้จริงและได้รับการยอมรับจากครูผู้ใช้รูปแบบ

5. ผลการนำรูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ผ่านกระบวนการ PDCA ที่บูรณาการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการวิจัยในชั้นเรียนไปใช้ในสถานศึกษา พบว่า ครูมีความพึงพอใจต่อรูปแบบในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$) สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูหลังการใช้รูปแบบอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54$) ซึ่งสูงกว่าสภาพปัจจุบันก่อนการพัฒนา ($\mu = 3.81$) อย่างชัดเจน และผลสะท้อนจากผู้เรียนต่อการจัดการเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.52$) โดยนักเรียนรายงานการเปลี่ยนแปลงที่ชัดเจนที่สุดในด้านการสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นมิตรและเอื้อต่อการมีส่วนร่วม ($\mu = 4.60$) รองลงมาคือการเปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็น และซักถามระหว่างเรียน ($\mu = 4.58$) สะท้อนให้เห็นว่ารูปแบบส่งผลต่อพฤติกรรมการจัดการเรียนรู้ของครูที่นักเรียนรับรู้ได้อย่างเป็นรูปธรรม แสดงให้เห็นว่ารูปแบบสามารถยกระดับทั้งการจัดการเรียนรู้ของครูและคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างชัดเจนในบริบทของสถานศึกษา

อภิปรายผล

1. กรอบแนวคิดที่ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก คือ ปัจจัยนำเข้า กระบวนการนิเทศ ผลลัพธ์ และกลไกสนับสนุน สอดคล้องกับพงศ์ดน้อย เดชเดชะโชติ และคณะ ที่เสนอว่าการพัฒนาการนิเทศควรออกแบบเป็นระบบเชื่อมโยงตั้งแต่บริบท นโยบาย กระบวนการ และการประเมินผล (พงศ์ดน้อย เดชเดชะโชติ และคณะ, 2565) การบูรณาการ PLC สอดคล้องกับ DuFour และคณะ ที่อธิบายว่าการพัฒนาคุณภาพการสอนต้องอาศัยการทำงานร่วมกัน การใช้ข้อมูลผู้เรียนเป็นฐาน และการรับผิดชอบร่วมกัน (DuFour, R. et al., 2016) ส่วนการใช้วงจร PDCA สอดคล้องกับ Deming ที่เน้นการปรับปรุงอย่างต่อเนื่องบนฐานข้อมูลเชิงประจักษ์ (Deming, W. E., 1986) สิ่งที่ทำให้รูปแบบนี้แตกต่างจากรูปแบบการนิเทศเดิมคือการบูรณาการ PDCA, PLC และการวิจัยในชั้นเรียนเข้าไว้ด้วยกันอย่างเป็นเอกภาพในกระบวนการเดียว กล่าวคือ PDCA ทำหน้าที่เป็นโครงสร้างเชิงระบบ PLC เป็นพื้นที่การเรียนรู้ร่วมกันของครู และการวิจัยในชั้นเรียนเป็นกลไกสร้างองค์ความรู้จากการปฏิบัติจริง ซึ่งต่างจากรูปแบบเดิมที่มีกิจกรรมทั้งสามในลักษณะแยกส่วนและขาดการเชื่อมโยงเชิงกระบวนการ (Shanks, J., 2016)

2. ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาด้านการวิเคราะห์ผู้เรียน การออกแบบการเรียนรู้ และการนำผลการนิเทศและการวิจัยไปใช้พัฒนาการสอนสอดคล้องกับสุพัตรา ปาระจุม และวิชิรัตน์ วรรณดาสวัสดิ์ ที่พบว่าครูต้องการพัฒนาทักษะการใช้ข้อมูลจาก PLC ร่วมกับการนิเทศเพื่อวิเคราะห์ผู้เรียนและปรับแผนการสอนได้มีประสิทธิภาพ (สุพัตรา ปาระจุม, 2563) วิชิรัตน์ วรรณดาสวัสดิ์, 2564 รวมทั้งสอดคล้องกับ Timperley ที่เน้นการใช้ข้อมูลผู้เรียนเป็นฐานในการพัฒนาครู

3. รูปแบบที่พัฒนาขึ้นได้รับการประเมินว่ามีความถูกต้อง เหมาะสม และเป็นประโยชน์ในระดับสูง สอดคล้องกับพินิจนันทน์ เนื่องจากอวน และคณะ ที่ชี้ว่าการนิเทศเชิงพัฒนาที่เน้นการโค้ชและสะท้อนผลช่วยพัฒนาการสอนได้มีประสิทธิภาพ ทั้งยังมีความชัดเจนของบทบาทผู้บริหารและโครงสร้างการทำงานซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญต่อการขับเคลื่อนการนิเทศ (พินิจนันทน์ เนื่องจากอวน และคณะ, 2567)

4. ผลการทดลองใช้รูปแบบพบว่าครูมีระดับการปฏิบัติและความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก และสามารถนำกระบวนการนิเทศไปใช้พัฒนาการสอนได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับณัฐฉัตร ภูมิพันธ์ุ ที่ชี้ว่าการนิเทศโดยใช้การสังเกตการสอน การสะท้อนผล และการให้ข้อมูลย้อนกลับเป็นกลไกสำคัญในการยกระดับสมรรถนะครู (ณัฐฉัตร ภูมิพันธ์ุ, 2567) การที่ครูรับรู้ถึงประโยชน์ของกระบวนการนิเทศและการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ใน PLC สอดคล้องกับ

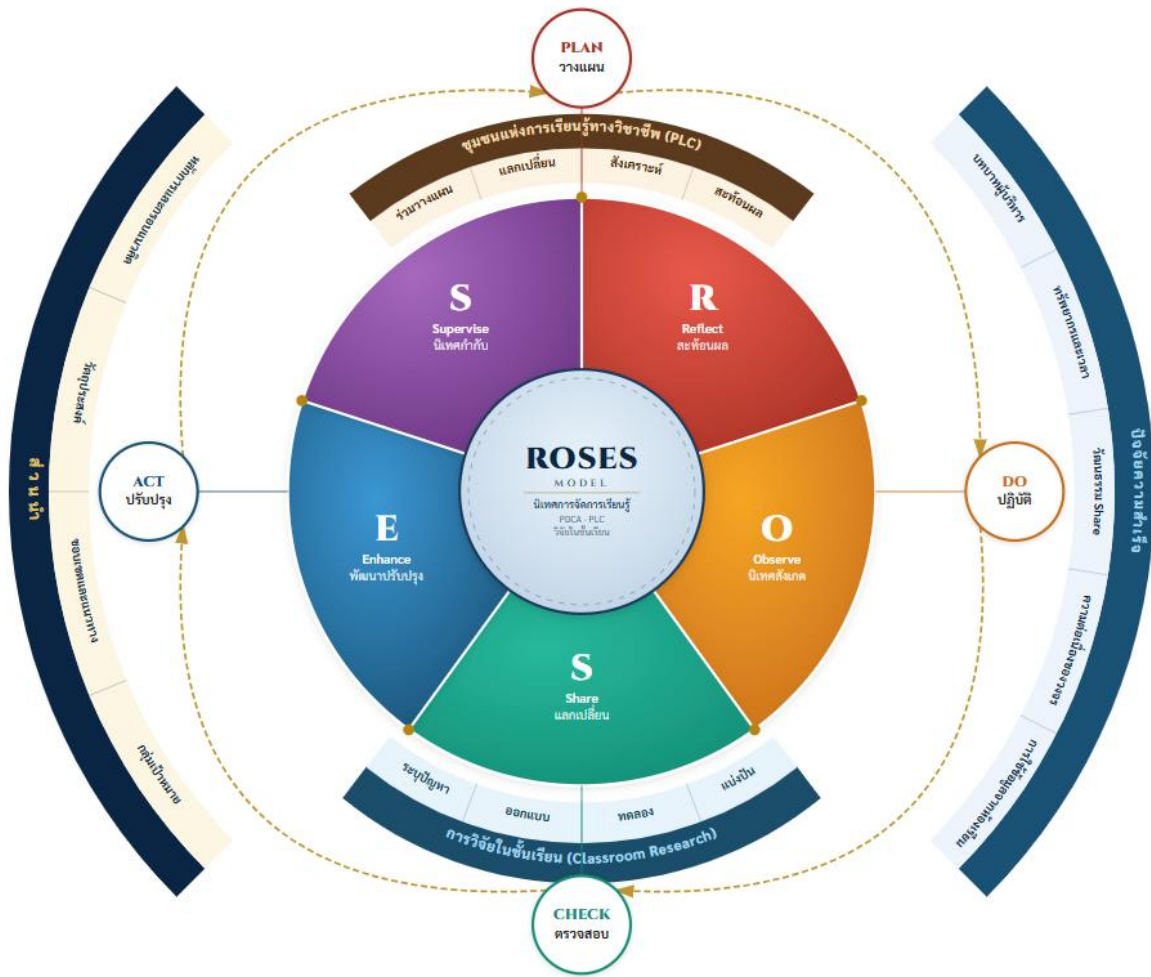

Nurhasanah และคณะ และ Hidayat และคณะ ที่รายงานว่าการนิเทศโดยใช้วงจร PDCA ช่วยให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบและมีความเป็นมืออาชีพสูงขึ้น (Nurhasanah, N. et al., 2022); (Hidayat, H. et al., 2025) รวมทั้งสอดคล้องกับ Handayani และคณะ และ Stavermann ที่สรุปว่า PLC เป็นกลไกสำคัญในการเสริมสร้างการพัฒนาวิชาชีพครูผ่านการสะท้อนผล การทำงานร่วมกัน และการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (Handayani, A. et al., 2025); (Stavermann, K., 2024)

5. ผลการนำรูปแบบไปใช้ในสถานศึกษาพบว่าครูมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับมากที่สุด และนักเรียนสะท้อนผลในระดับมากที่สุด สะท้อนความเชื่อมโยงเชิงสาเหตุระหว่างกระบวนการนิเทศที่บูรณาการ PDCA, PLC และการวิจัยในชั้นเรียนกับผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นในหลายระดับ ซึ่งสอดคล้องกับแสงรุณี มีพร ที่เสนอว่าการนิเทศโดยใช้วงจร PDCA ช่วยให้การพัฒนาครูมีความต่อเนื่องเป็นระบบ และส่งผลให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนรู้จากข้อมูลจริง (แสงรุณี มีพร, 2561) การที่ครูมีสมรรถนะด้านการพัฒนาการสอนอย่างต่อเนื่องอยู่ในระดับสูงสอดคล้องกับมนสิธิ์ สิทธิสมบูรณ์ ที่ชี้ว่าการวิจัยในชั้นเรียนแบบมีส่วนร่วมทำให้ครูสามารถวิเคราะห์ปัญหา พัฒนานวัตกรรมการสอน และยกระดับการจัดการเรียนรู้ได้อย่างเป็นระบบ (มนสิธิ์ สิทธิสมบูรณ์, 2563) ทั้งนี้ เหตุที่การวิจัยในชั้นเรียนในรูปแบบนี้ไม่เป็นภาระเพิ่มเติมสำหรับครู เนื่องจากถูกฝังไว้ในขั้นตอน Do และ Check ของวงจร PDCA โดยตรง กล่าวคือ ในขั้น Do ครูดำเนินการจัดการเรียนรู้ควบคู่กับการเก็บข้อมูลจากชั้นเรียนตามปกติ และในขั้น Check ข้อมูลดังกล่าวถูกนำมาสะท้อนผลร่วมกันในเวที PLC เพื่อนำไปสู่การปรับปรุงในขั้น Act อย่างต่อเนื่อง กระบวนการดังกล่าวทำให้การวิจัยในชั้นเรียนกลายเป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำของครูอย่างเป็นธรรมชาติ การที่นักเรียนสะท้อนว่าครูสามารถสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่ดีและเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมยังสอดคล้องกับ Nurhasanah และคณะ ที่รายงานว่าการนิเทศโดยใช้วงจร PDCA ช่วยยกระดับความเป็นมืออาชีพของครูและส่งผลต่อคุณภาพการจัดการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้และปฏิสัมพันธ์ในชั้นเรียนโดยตรง (Nurhasanah, N. et al., 2022)

องค์ความรู้ใหม่

รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามกรอบ ROSES Model โดยใช้กระบวนการ PDCA บูรณาการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการวิจัยในชั้นเรียน เป็นกระบวนการนิเทศเชิงพัฒนาที่มุ่งยกระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูบนฐานการปฏิบัติจริง โดย ROSES เป็นตัวอยู่ที่สะท้อนกลไกการทำงาน 5 ขั้นตอนหลัก ได้แก่ R-Reflect (การสะท้อนคิดจากการปฏิบัติจริง) O-Observe (การสังเกตการสอนและเพื่อนช่วยเพื่อน) S-Share (การแลกเปลี่ยนเรียนรู้และบทสนทนาทางวิชาชีพ) E-Enhance (การพัฒนาวิชาชีพและยกระดับสมรรถนะ) และ S-Supervise (การนิเทศ การโค้ช และการพี่เลี้ยงเชิงพัฒนา) ซึ่งกระบวนการทั้ง 5 ขั้นตอนนี้ดำเนินการภายใต้กรอบวงจร PDCA อย่างเป็นระบบ รูปแบบประกอบด้วย 3 ส่วนหลัก คือ ส่วนนำที่ประกอบด้วยหลักการวัตถุประสงค์ และกลุ่มเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน 5 ขั้นตอนตามวงจร PDCA (การกำหนดนโยบายและเป้าหมาย การออกแบบระบบและแผนการนิเทศ การดำเนินการนิเทศผ่านกระบวนการ ROSES การติดตามและประเมินผล และการปรับปรุงและจัดการความรู้) และปัจจัยความสำเร็จ 5 ประการ คือ บทบาทผู้บริหาร ทรัพยากรและเวลา วัฒนธรรมการทำงานร่วมกัน ความต่อเนื่องของการนิเทศ และการใช้ข้อมูลจากห้องเรียน รูปแบบนี้สะท้อนแนวคิดว่าการนิเทศเป็นกระบวนการสนับสนุน เสริมพลัง และพัฒนาวิชาชีพครูควบคู่กับการยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและเป็นระบบ โดยเน้นการเรียนรู้ร่วมกันผ่านกลไก PLC และการใช้หลักฐานจากการวิจัยในชั้นเรียนเป็นฐานในการตัดสินใจพัฒนาการสอน

ภาพที่ 1 รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามกรอบ ROSES Model โดยใช้กระบวนการ PDCA บูรณาการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการวิจัยในชั้นเรียน เพื่อยกระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู ในสถานศึกษา โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สวนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี

สรุปและข้อเสนอแนะ

รูปแบบการนิเทศการจัดการเรียนรู้ตามกรอบ ROSES Model ที่พัฒนาขึ้นเป็นรูปแบบที่มีความสมบูรณ์ และมีโครงสร้างเชิงระบบ โดยบูรณาการกระบวนการ PDCA ร่วมกับชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพและการวิจัยในชั้นเรียนเป็นกลไกในการยกระดับสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู รูปแบบมีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ได้จริงในบริบทสถานศึกษา ผลการนำรูปแบบไปใช้พบว่าครูมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด สมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูอยู่ในระดับมากที่สุด และนักเรียนประเมินการจัดการเรียนรู้ในระดับห้องเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด แสดงให้เห็นว่ารูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นสามารถยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ของครูและคุณภาพการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน ทั้งนี้ ความยั่งยืนดังกล่าวเกิดจากการที่กระบวนการนิเทศถูกฝังเข้ากับวัฒนธรรม PLC ของโรงเรียนอย่างเป็นระบบ ทำให้การพัฒนาครูดำเนินต่อเนื่องได้แม้สิ้นสุดโครงการวิจัย โดยข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งนี้ มีดังนี้ 1) ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ สถานศึกษาควรบูรณาการรูปแบบเข้าสู่ระบบงานวิชาการอย่างเป็นทางการ เสริมบทบาทผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร พัฒนาศักยภาพผู้นิเทศและครูแกนนำให้ทำหน้าที่โค้ชทางวิชาชีพ จัดระบบและเวลาสำหรับกิจกรรม PLC ให้เป็นกลไกหลักของการนิเทศ ใช้ข้อมูลจากการนิเทศและการวิจัยในชั้นเรียนเป็นฐานในการตัดสินใจพัฒนา ส่งเสริมให้ครูพัฒนาการจัดการเรียนรู้ควบคู่กับการทำวิจัยในชั้นเรียน และพัฒนาระบบการใช้ผลการนิเทศเพื่อการพัฒนาครู

รายบุคคลและการจัดการความรู้ของสถานศึกษา 2) ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยในครั้งต่อไป ควรศึกษาผลของรูปแบบในลักษณะการวิจัยเชิงทดลองหรือกึ่งทดลอง ขยายกลุ่มตัวอย่างไปยังสถานศึกษาที่มีบริบทแตกต่างกัน ศึกษาผลของรูปแบบต่อผลลัพธ์ของผู้เรียนโดยตรง โดยเฉพาะทักษะการคิดขั้นสูงและสมรรถนะตามกรอบหลักสูตรฐานสมรรถนะ ศึกษาผลของรูปแบบต่อผลลัพธ์ของผู้เรียนโดยตรง ศึกษาบทบาทของปัจจัยสนับสนุนและเงื่อนไขความสำเร็จ พัฒนาและศึกษาเครื่องมือสนับสนุนการนิเทศเพิ่มเติม เช่น ระบบสารสนเทศหรือแพลตฟอร์มดิจิทัล และศึกษาการประยุกต์ใช้รูปแบบร่วมกับนโยบายการพัฒนาครูในระดับเขตพื้นที่เพื่อขยายผลสู่เครือข่ายสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กุลธิดา ชุ่นอินทร์ และคณะ. (2568). การพัฒนาแนวทางการบริหารงานวิชาการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนโดยใช้วงจรคุณภาพ (PDCA). วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย, 7(4), 37-56.
- ณฐาภ พ้ากระจ่าง และรัตนา กาญจนพันธ์ุ. (2568). การจัดการนิเทศภายในยุคไทยแลนด์ 4.0 ตามการรับรู้ของครูในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษากรุงเทพมหานคร เขต 2. *Interdisciplinary Academic and Research Journal*, 5(6), 1387-1402.
- ณัฐวุฒิ ภูมิพันธ์ุ. (2567). การพัฒนาโมเดลการนิเทศการฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูแบบออนไลน์เพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของนักศึกษาครู สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. วารสารการบริหารการศึกษา มจร. วิทยาเขตร้อยเอ็ด, 4(2), 151-165.
- นวพรรณ อินตะวงศ์. (2565). การพัฒนารูปแบบการนิเทศโดยใช้ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกในการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 ของโรงเรียนครุณวิทยา. วารสารมหาจุฬานาคธรรพ, 9(3), 426-442.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย 1. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- พงศ์ณัย เดชเดชะโชติ และคณะ. (2565). การพัฒนากลยุทธ์การบริหารงานวิชาการด้วยกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 8. วารสารบัณฑิตศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 19(84), 115-127.
- พรรณวิไล ดอกไม้ และคณะ. (2566). ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาครูด้านการวิจัยในชั้นเรียนในการเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียนด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ และเทคโนโลยีในวิถีชีวิตใหม่. วารสารนานาชาติด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและการศึกษา, 7(1), 38-50.
- พินิจนันท์ เนื่องจากอวน และคณะ. (2567). การพัฒนาโปรแกรมการพัฒนาวิชาชีพครู ในการจัดการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ ฐานสมรรถนะตามแนวสืบเสาะ. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย, 9(1), 461-476.
- มนสิทธิ์ สิทธิสมบูรณ์. (2563). การพัฒนาหลักสูตรเสริมสร้างสมรรถนะการวิจัยในชั้นเรียน ด้วยการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม สำหรับครูระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, 5(5), 186-200.
- โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สอนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี. (2567). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self-Assessment Report: SAR). ปทุมธานี: โรงเรียนนวมินทราชินูทิศ สอนกุหลาบวิทยาลัย ปทุมธานี.
- วันทนา ฤทธิยง และคณะ. (2568). การนิเทศภายในโดยใช้กระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ. วารสารการพัฒนาการเรียนรู้สมัยใหม่, 10(2), 45-58.

- สุพัตรา ปาระจุม. (2563). การพัฒนาแนวทางการนิเทศภายในแบบเพื่อนช่วยเพื่อนสำหรับสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคาม เขต 2. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารและพัฒนาการศึกษา, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- แสงรุณี มีพร. (2561). นิเทศภายในโรงเรียน... ก่อเกิดคุณภาพการเรียนการสอน. วารสารการบริหารและนิเทศการศึกษา, 9(2), 17-28.
- Chen, L. (2022). Facilitating teacher learning in professional learning communities through action research: A qualitative case study in China. *Teaching and Teacher Education*, 114(9), 10-27.
- Deming, W. E. (1986). *Out of the crisis*. Massachusetts: Massachusetts Institute of Technology, Center for Advanced Engineering Study.
- DuFour, R. et al. (2016). *Learning by doing: A handbook for professional learning communities at work*. (3rd ed.). Indiana: Solution Tree Press.
- Handayani, A. et al. (2025). Research on professional learning communities (PLCs) in English language education: A systematic review. *Issues in Educational Research*, 35(3), 970-986.
- Hidayat, H. et al. (2025). Implementation of educational supervision in improving learning quality. *International Journal Administration, Business & Organization*, 6(2), 242-251.
- Nurhasanah, N. et al. (2022). Academic supervision using the Plan-Do-Check-Act method to improve teacher professionalism in junior high schools. *Journal of Innovation in Educational and Cultural Research*, 3(4), 497-504.
- Shanks, J. (2016). Implementing action research and professional learning communities in a professional development school setting to support teacher candidate learning. *Journal of Inquiry & Action in Education*, 8(2), 1-17.
- Stavermann, K. (2024). *Online teacher professional development: A research synthesis on effectiveness and evaluation*. Technology: Knowledge and Learni.